

A black stork is perched on a dark, gnarled tree branch. The bird is facing right, with its long, dark beak pointing forward. The background consists of a pale, overcast sky and several bare, thin tree branches. The overall scene is in a natural, outdoor setting.

**Melnā stārķa
monitorings LVM
2006. gadā**

M. Strazds



Monitoringa mērķi

- Noskaidrot melnā stārķa ligzdošanas sekmes, iesaistot ligzdu pārbaudēs lielu skaitu novērotāju piecās LVM mežsaimniecībās
- Veikt monitoringa veicēju apmācību
- Pārbaudīt ligzdošanas sekmju novērtējuma pareizību, veicot kontrolpārbaudes vismaz 75 ligzdās



LVM veiktais monitorings

Mežsaimniecība	DK	ZK	DL	AV	RV	Kopā
Pārbaudītas kopā	63	67	34	53	7	224
Stārķu ligzdas, ko aizņēmuši plēsējputni	2	2	1	1		6
Par stārķu ligzdām uzdotas citu sugu ligzdas	6	1	3	5	1	16
"Rezerves" vai vecās ligzdas esošā iecirknī	4	16		8		28
Stārķu ligzdas	51	48	30	39	6	174

Ligzdu kontrolpārbaude

S

- Pārbaudītas tika
 - Apdzīvotās ligzdas
 - Ligzdas, par kurām bija pretrunīga informācija
 - Jaunatrastās ligzdas
- Visas ligzdas apskatītas piekāpjot
- Nepieklūstamās ligzdas pārbaudītas no blakus koka



2007.01.25.

Melnā stārķa monitorings LVM 2006. gadā

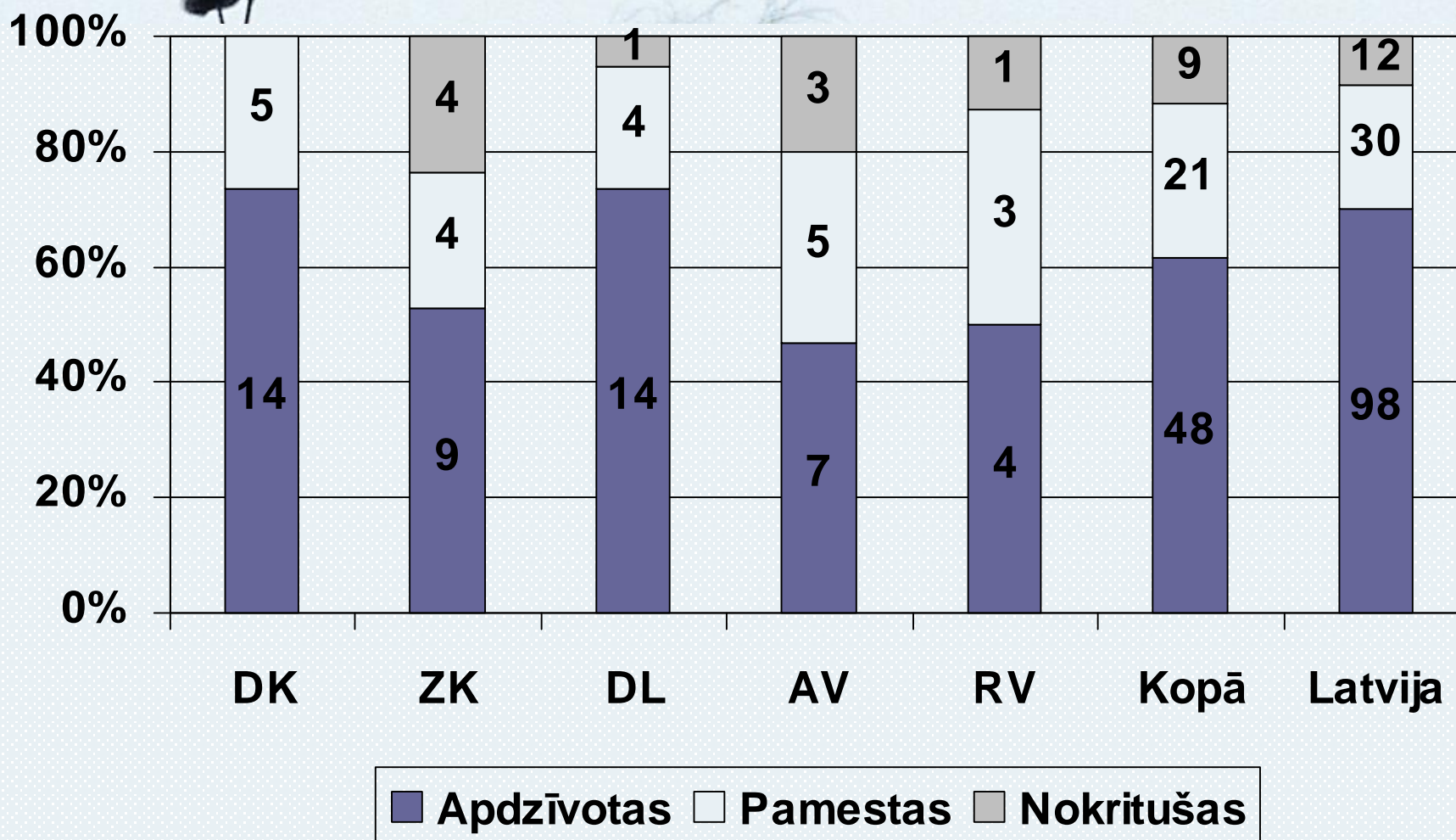


Monitoringa audits

Mežsaimniecība	DK	ZK	DL	AV	RV	Kopā
Datumi	3.07.- 18.10.	20.04.- 25.07.	9.04.- 30.07.	28.04.- 28.07.	20.06.- 30.08.	
Pārbaudītas kopā	25	23	18	19	9	94
Stārķu ligzdas, ko aizņēmuši plēsējputni	2	4		1		7
Par stārķu ligzdām uzdotas citu sugu ligzdas	2	2		1	1	6
"Rezerves" vai vecās ligzdas esošā iecirknī				2		2
Stārķu ligzdas	21	17	18	15	8	79



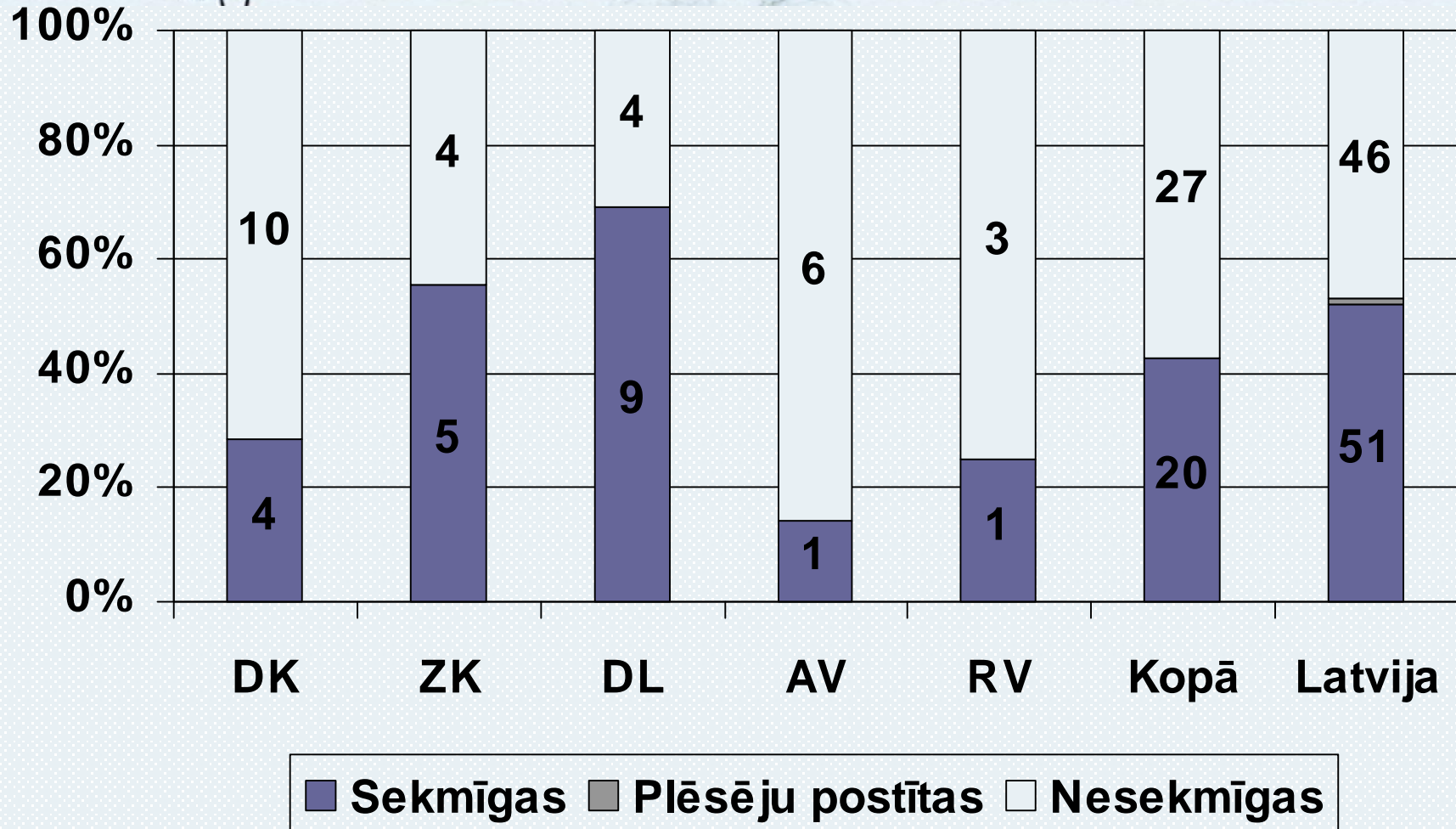
Pārbaudīto ligzdu sadalījums



2007.01.25.

Melnā stārķa monitorings LVM 2006. gadā

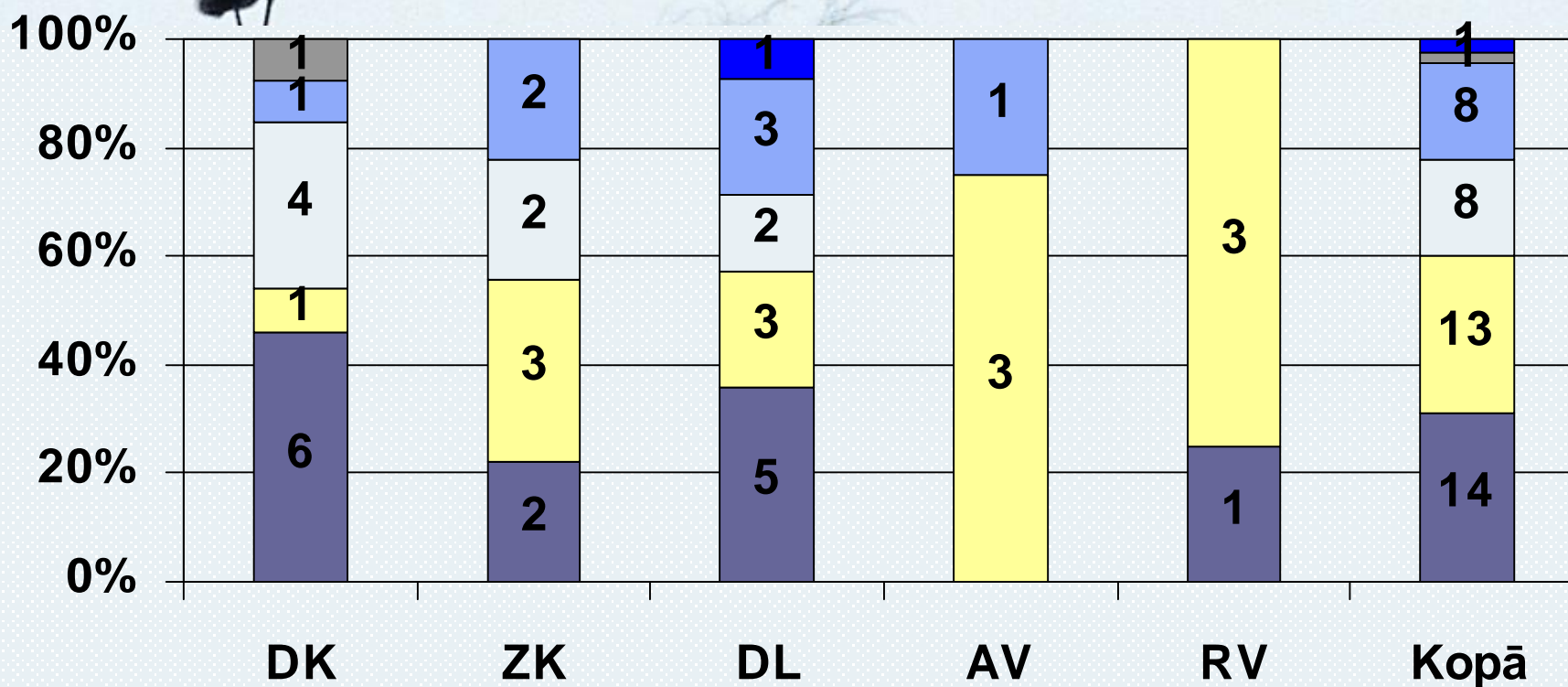
Apdzīvoto ligzdu sadalījums



2007.01.25.

Melnā stārķa monitorings LVM 2006. gadā

Kļūdas apdzīvoto ligzdu novērtējumā



- Pareizi
- "Pamestas"
- Nezināmas sekmes
- Mazuļu mazāk
- Mazuļu vairāk
- Nav pārbaudītas

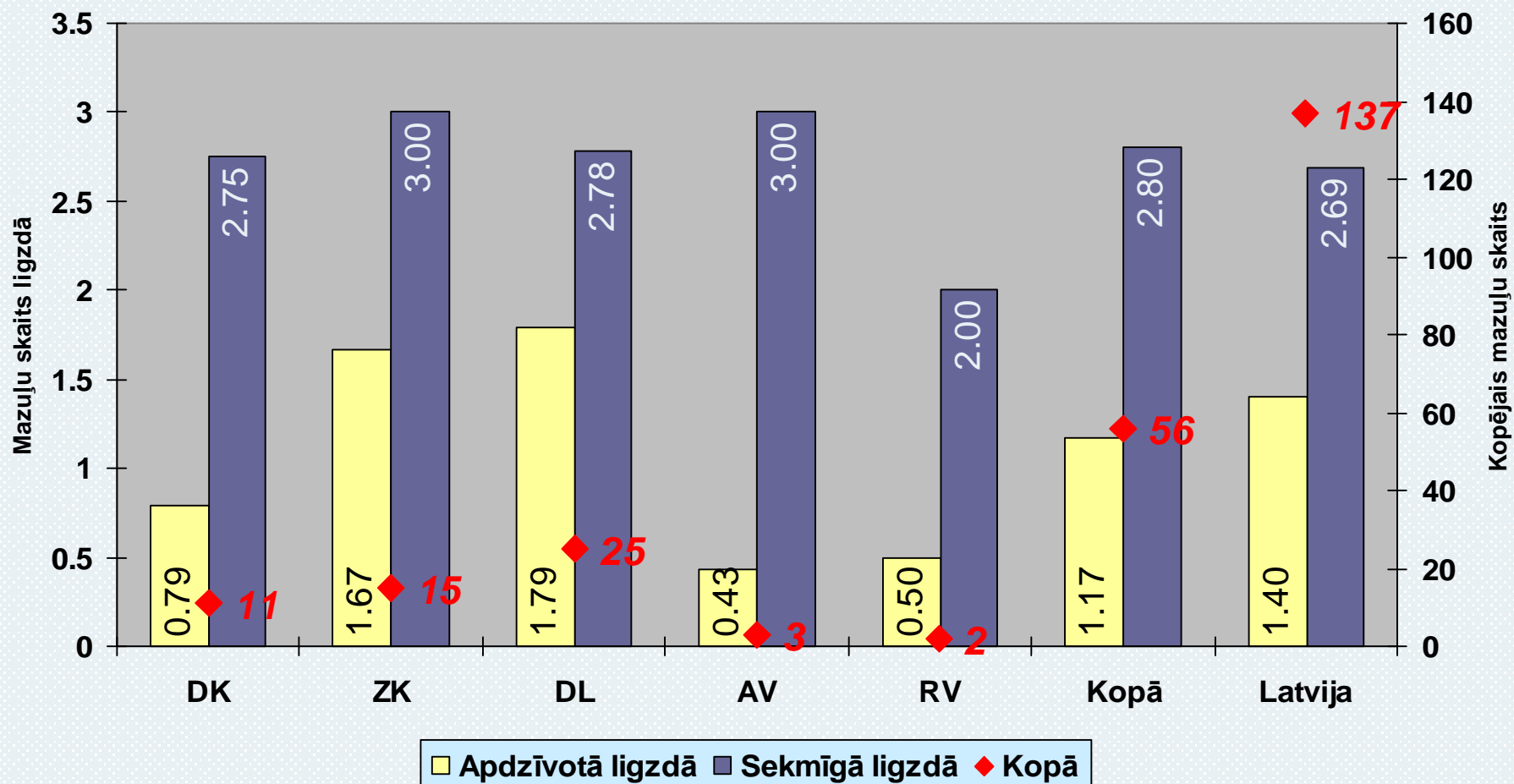


Galvenās problēmas

- Pavasarī aizņemta ligzda, kurā vēlāk nav bērnu, tiek uzskatīta par pamestu
- Stārķa ligzdas aizņēmuši plēsējputni (peļu klijāns, mazais ērglis)
- Pārbaudē no zemes nevar redzēt visus mazuļus, ja pārbaude veikta nepareizā laikā
- Pēdējā kontrole veikta par vēlu (augustā), vai par agru (jūnijā) kad vairs/vēl nevar pateikt ligzdošanas sekmes
- Šādu datu izmantošana populācijas stāvokļa novērtējumā dotu izkropļotu (pasliktinātu) ainu



Melnā stārķa ligzdošanas sekmes Latvijā 2006. gadā



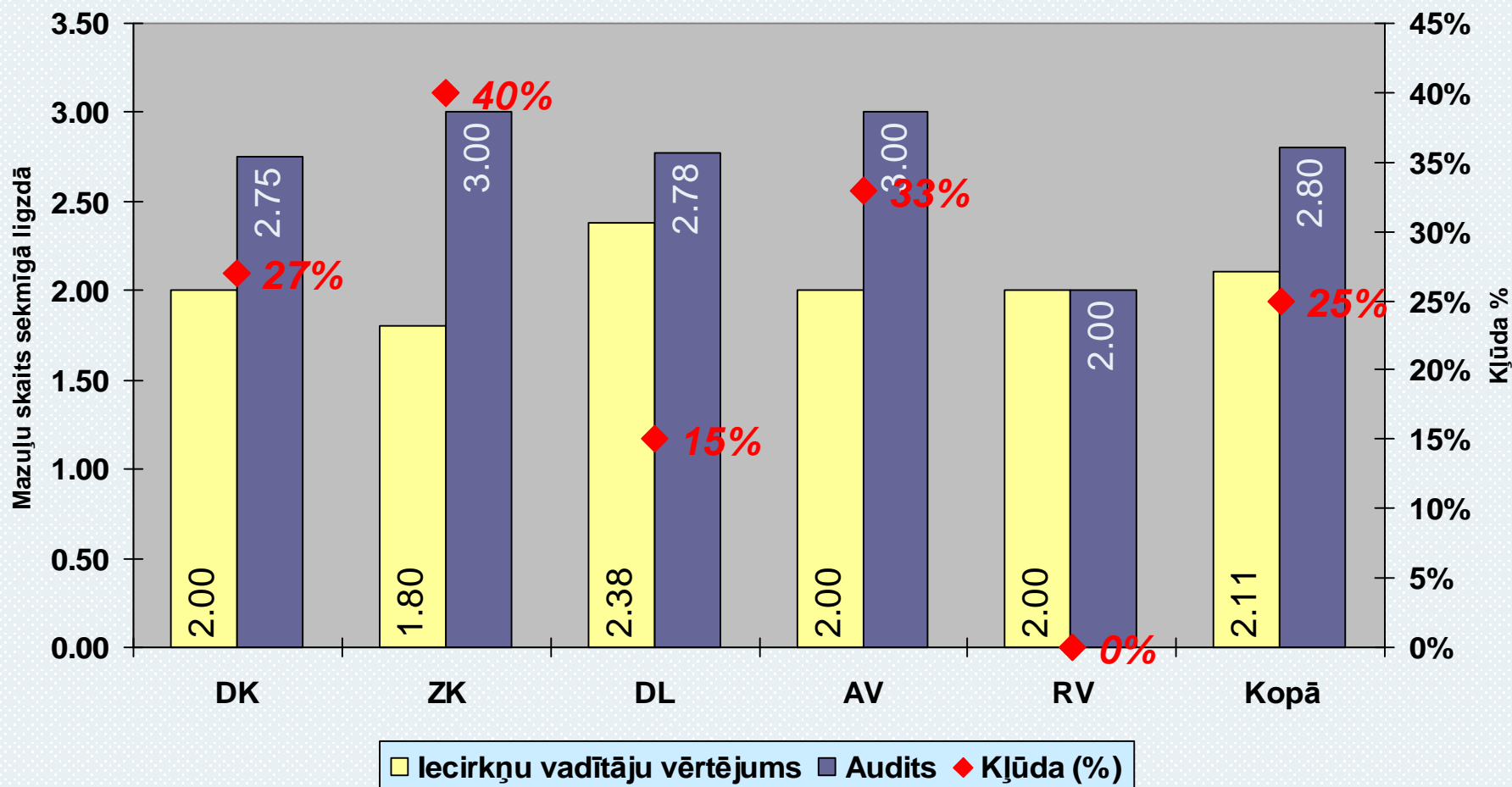
2007.01.25.

Melnā stārķa monitorings LVM 2006. gadā

10



Iecirkņu vadītāju vērtējuma atbilstība

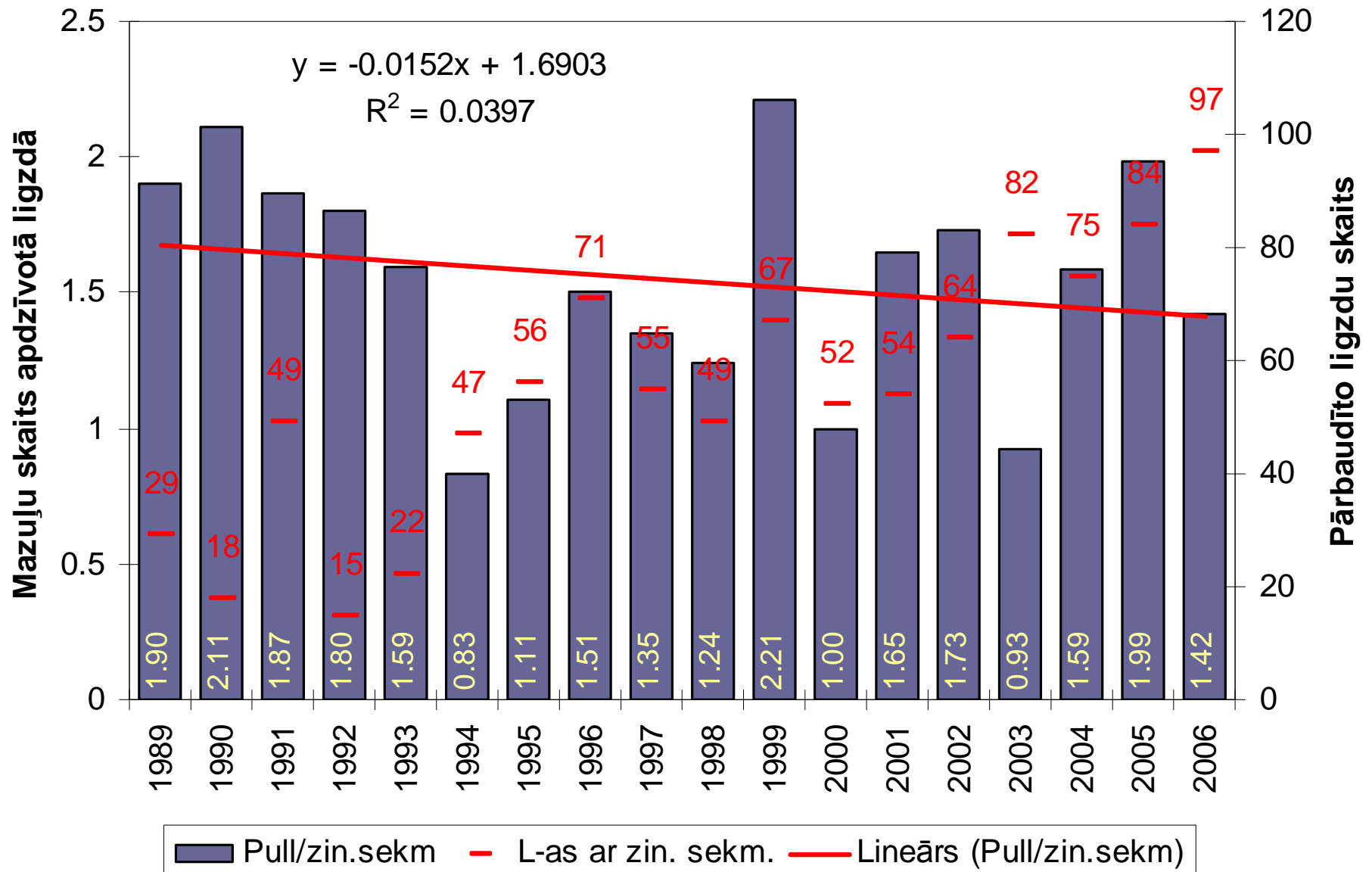


2007.01.25.

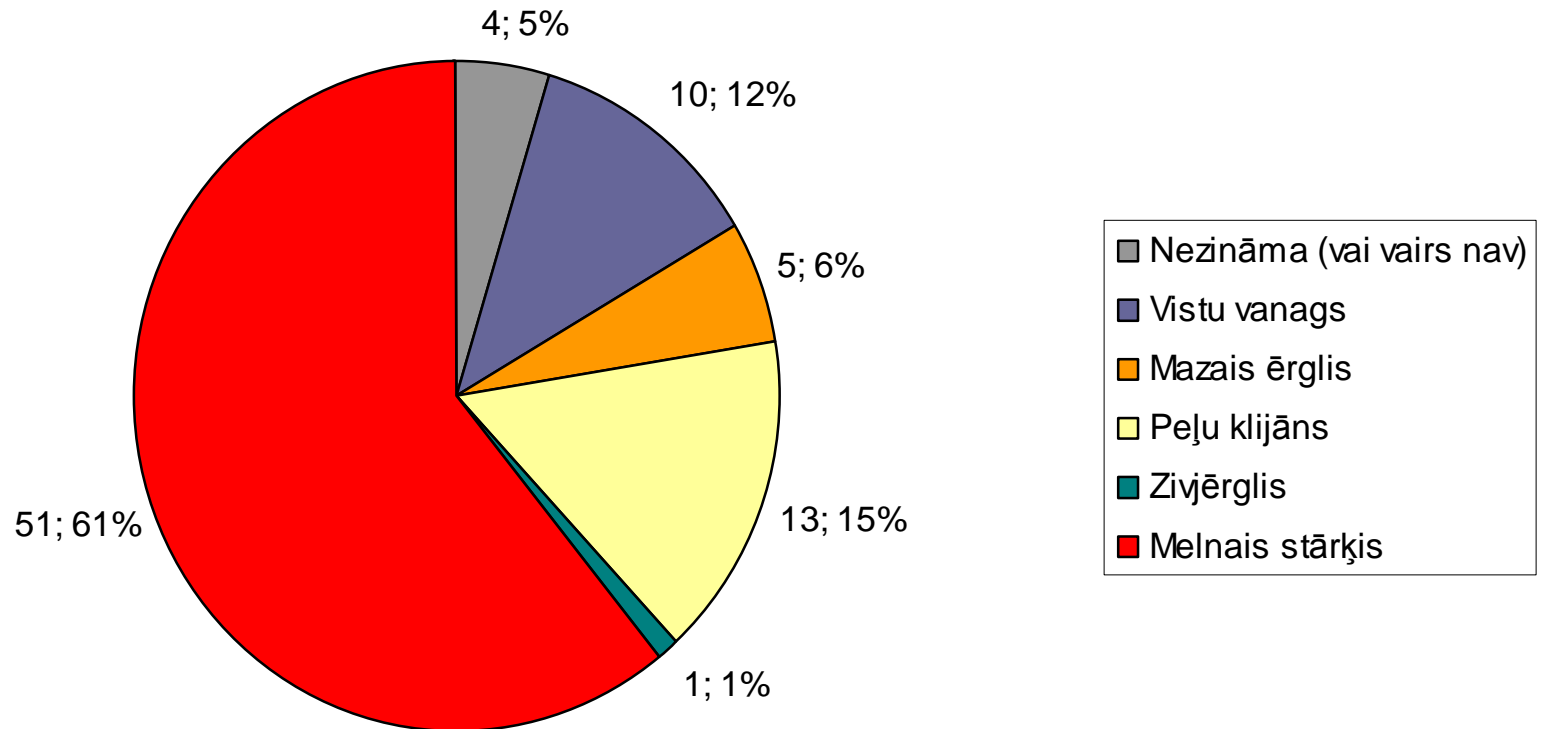
Melnā stārķa monitorings LVM 2006. gadā

11

Melnā stārķa ligzdošanas sekmju izmaiņas Latvijā



Varbūtējo stārķa ligzdu pārbaudes rezultāti



- Pārbaudītas 84 varbūtējas (jaunatrastas) stārķu ligzdas
- Atrašanās vietas kļūda – 155m (0–3752 m; n=36)



Pateicības

- *Visiem iecirkņu vadītājiem un viņu palīgiem*, kas veica novērojumus
- *Lailai Šestakovskai* (RV), *Sandrai Līckrastiņai* (DL), *Solvitai Reinei* (DK), *Aijai Ārgalei* (ZK) un *Kasparam Liepiņam* (AV) par darbu koordinēšanu, materiālu savākšanu, apkopošanu un nosūtīšanu
- *Jānim Kuzem* (K₃NP), *Helmutam Hofmanim* (SNP) un *Valteram Prankam* par palīdzību ligzdu kontrolēs, īpaši par kāpšanu pie ligzdām

A black stork with a long, sharp beak is perched on a dark, gnarled tree branch. The bird is facing right. The background consists of a pale, overcast sky and the bare, intricate branches of other trees, suggesting a winter or late autumn setting.

Paldies par uzmanību!

Pezentācijā izmantotas *Jāņa
Kuzes, Helmuta Hofmaņa, Valtera
Pranka* un autora fotogrāfijas

“Pamestas” ligzdas



- Stārķa ligzda
(#703901: Silvas iec. 433.kv.)
- Vidagas meži
(#714105: Sikšņu iec. 176.kv.)
- Abas ligzdas ir pavasarī aizņemtas, bet putni tajās nav (sekmīgi) ligzdojuši

Pamesta un apdzīvota ligzda



onit

Mazais ērglis pamestā stārķa ligzdā



Ligzda ar mazuļiem un bez tiem



onit

Ko var atrast uz zemes



onit

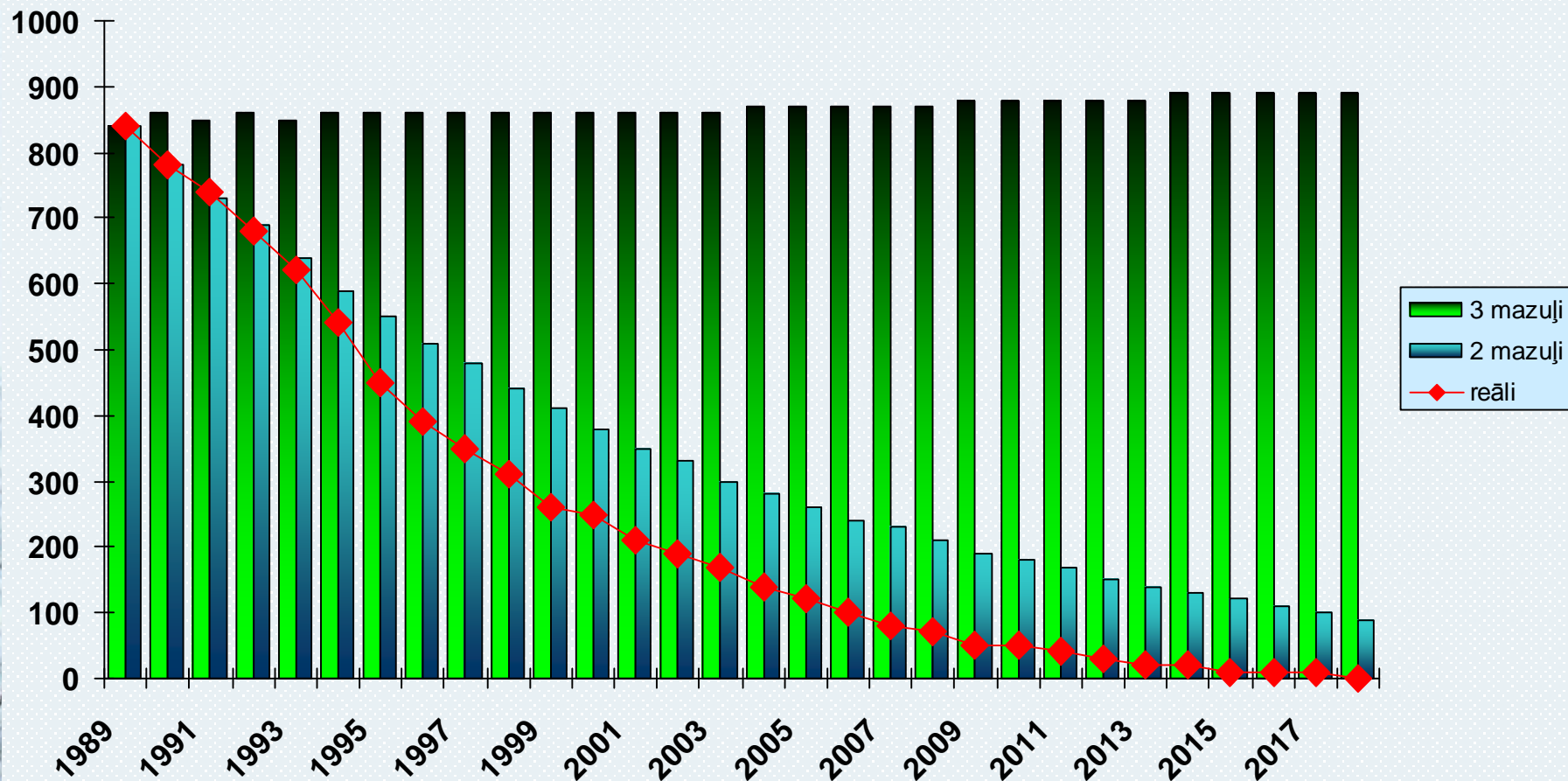


Mazuļu skaita ietekme uz populācijas lielumu

- Izmantots ļoti vienkāršots modelis, kurā vienīgais mainīgais ir ikgadējās ligzdošanas sekmes
- Pieņemts, ka vidējais mūža ilgums melnajam stārķim ir 20 gadi (zināmais maksimālais mūža ilgums savvaļā pārsniedz 30 gadus)
- Pieņemts, ka neligzdošanas sezonā mirstība ir konstants lielums
- Pieņemts, ka populācijā nav ne imigrācijas, ne emigrācijas



Mazuļu skaita ietekme uz populācijas lielumu



2007.01.25.

Melnā stārķa monitorings LVM 2006. gadā